

Снежана Јаковљевић

ГЕОГРАФИЈА

Радим у великој црвено-жутој згради на чијој се фасади налази мала пластична печурка са прорезом која личи на штедну касицу. То је зграда банке, а ја сам банкарска службеница. Међутим... када ме упознају људи кажу да не личим на банкарску службеницу.

Понекада пишем кратке приче од неколико страница. Кажу ми да не личим ни на писца, поготову не оног који пише кратке приче.

Како изгледају банкарске службенице? А писци? На кога личим? На слона?

– Очигледно је – каже моја мајка и показује прстом... Следим правац и видим свога оца.

Ја нисам седа и не носим наочари, не мљапкам док једем и не срчем супу, али ми је стас заиста као у оца. Низак и дебељушкаст. Округласта сам и здепаста. Не, ипак не личим на слона. Пре бих рекла на свињу. Волела бих да сам као мајка, висока и витка. Увек сам се љутила на њу што се удала за овог што срце и мљацка.

Плата коју зарађујем у банци довољна је за дуван, одећу и слаткише. У повратку са посла, у продавници на ћошку купујем чоколадне бомбоне са кремом од вишања. Једем их увече док гледам омиљене филмове на видео касетама. Ставим три, некада и четири бомбоне у уста и муљам. Волим када су ми пуна уста.

Да пишем, почела сам случајно. Желела сам у ствари да сликам. Пре две године купила сам платно димензија тридесет пута четрдесет центиметара и обојила га жутом темперном бојом. Оставила сам га на полици да се суши. Још се суши. После сам желела да будем глумица, али: »Морате да ослабите десет килограма« рекли су ми на

аудицији. Оперска певачица нисам постала због високог Ц. Стручњаци су проценили да је оно што ја певам високо, али није Ц. Као што је то често случај са ниским људима и код мене је амбициозност била у обрнутој сразмери са растом. Можда умам да пишем? Скинула сам очеву машину са тавана, обрисала прашину и написала прву причу. Од тада не престајем. Када се уморим седнем на хоклицу. Не седим дуго. Савест ми не да. Хоклица је мала, шта ако је полозим?

Људи не би требало да имају савест. Довољна је – хоклица.

Док пишем, са десне стране поред писаће машине држим кутију са бомбонама. На сваких пет откуцаних страница поједем по једну. До краја друге стране, кутија је празна.

Мајка се љути на мене, каже: претерујем. И она би – када би била ниска и дебела. Пошто не личи на свињу него на жирафу, не једе. Не само да не једе него не мора ни да пише. Довољно је висока и танка. Срећна је због тога! Не размишља како да допише још једну страницу и избаци досадне фразе. Ја стално намичем странице. Бојим се, остаћу кратка као што сам и ниска. Стално бежим од фраза које се за мене лепе као килограми.

Нека изађем напоље, нека трчим, шетам улицом, саветује мајка када јој се пожалим на странице и фразе.

Да шетам улицом? Трчало би да је пређем најмање двадесет пута да бих ослабила двадесет грама. Толико је кратка наша улица! Урадим ли то, сви ће рећи да сам луда. Из неких непознатих разлога мајка мисли да комшилук мора да има лепо мишљење о нашој породици. Зато редовно пере прозоре, чисти двориште, мења завесе... окопава лук и руже. Тата је задужен за побеђивање околине у шаху. И сада, ја да шетам?

Јуче сам почела нову причу и мада не волим мајчине савете морала сам да разговарам са њом. Пишем о жени и мушкарцу. Увек пишем о жени и мушкарцу. Жена је на почетку приче имала смеђу косу. Јутрос ми се чини да је можда боље да буде риђа. Ко зна шта ће ми пасти на памет до краја?

Мајка мисли да је боја нечије косе неважна. Људи се – каже – цене по спремности да помогну другима, по озбиљности, поштењу и одговорности. Не постоје добри и лоши људи – наставља – него само више и мање добри, више и мање лоши... Прекидам њено предавање о карактеру да бих јој казала како промена боје косе ипак није нешто безазлено. То је потрага за идентитетом. И то заиста не би било важно да жена о којој пишем нема већ пуних тридесет пет година. Пола живота, а још не зна ко је?! А тек мушкарац! Њему су четрдесет две године, а још увек гледа у све жене. Како да му се верује?

– Пиши о нашем комшији – каже мајка. – Он већ десет година има исту фризуру. Свезао је косу у коњски реп. Зна да ће увек имати реп и да ће увек бити наш комшија.

– Неће, ако се одселимо – кажем.

Писала бих о комшији, зашто не, али прво бих га послала у фризерски салон преко пута наше куће. То би га сигурно збунило. Депенију је исти, а сада се нашла једна мала, дебела да га ошипа!

Нису они криви. Ја немам идентитет. Преполовљена сам. Пре подне радим у банци, поподне пишем. Због тога људи и кажу да не личим ни на банкарску службеницу ни на писца.

Мама се љути:

– Како не знаш ко си? Имаш угледно презиме, а и име ће ти ускоро бити такво.

– Име не значи ништа.

– Једнога дана твоје основно занимање биће писац. Ниси ли то одувек желела?

– Јесам, али ни занимање не значи ништа. Као ни то што ћу бити писац.

Мушкарац и жена су се упознали на терену за голф. Друштво за неговање пријатељских односа између држава, из Глазгова, организовало је у њиховом граду Дане Шкотске. Жена је пролазила поред терена за голф и угледала мушкарчеве ноге како заводљиво вире испод килта. Прво што је мушкарац приметио на жени биле су њене усне.

– Нечим сте изненађени? – питао је.

Жена се осврнула. У близини није било никога осим ње.

– Мени кажете?

– Ви сте отворили уста у облику слова О?

– Е?

– Да.

– Аааа...

Мушкарац је још мало гледао у женина уста, а онда је упитао:

– Да се нађемо вечерас?

– У?

– Девет?

– И?

– Петнаест.

Жена је почела да се спрема пет сати раније. Испробала је сву одећу из ормара и на крају беспомоћно села на кревет. У собу је ушла њена мајка.

– Идеш некуда?

Да јој каже? Рећи ће јој!

– Излазим са једним zgodним Шкотланђанином.

Мајка је појурила у собу код оца:

– Можда ће се сада удаати! Замисли, има састанак са неким zgodним Холанђанином.

Стари је скочио:

– Ма шта кажеш?!

Отрчао је у собу код ћерке:

– Мајка каже да ћеш се уда... овај, да треба да се нађеш са неким zgodним Ирцем.

Жена се насмејала:

– Смири се тата. Он је наш.

Убрзо је сазнала да мушкарац уопште не зна да игра голф. Палица и килт су били само поза. Није умео најјасније да изговори слово Љ. Није волео снег, плашиле су га ниске температуре, а када је споменула да је рођена у јануару, запитао се како неко уопште може да се роди усред зиме.

Ипак, некако су прегурали годину заједно. Посећивали су Дане Француске, Шведске, Индије, све док мушкарац једном није сам отишао

на Дане Јапана. Жена је после чула да је флертовао са неком Јапанком. То је због сакија – рекао је. Дошли су дани Немачке. Флертовао је и са Немцом. Пиво! – гласило је оправдање.

– Волела бих да мало мање пијеш – казала је жена.

Мушкарац се разгоропадио:

– Посесивна си и љубоморна! Стежеш ме! Гушиш ме! Давиш ме!

– Али ја само хоћу...

– Ја нећу! Нећу да се женим!

– Да се жениш?

– Незгодан сам. Имам лошу нарав. Нисам за брак. Хрчем када спавам. Волим и текилу и виски и коњак и мастику... и вотку. Мрзим кућу! Волим посао! Мрзим децу! Волим паре! Мрзим прање судова! Волим аутомобиле! Мрзим када хоће да се удају за мене!

Жена се окренула и отишла. Никада се више није вратила.

– Тужно – казала је моја мајка када сам јој испричала крај приче.

– Њени родитељи мора да су били разочарани. Јадни људи.

– Али он није умео да изговори слово Љ, а тим словом почиње реч...

– Знам... љубичица. Јутрос сам видела љубичице на пијаци.

Моја мајка је глупа.

– Словом Љ почиње реч...

– Рекла сам ти, знам! Волела бих да и ти одеш до пијаце... сутра...

Мама је у праву, словом Љ заиста почиње реч љубичица.

Можда ипак није глупа?

– Лези сада и спавај – казала је.

– Лаку ноћ!

Отишла је.

Појела сам још једну бомбону и дописала још једну реченицу.

Жена је своју косу обојила у плаво.